

รายงาน

ของ

คณะกรรมการข้าราชการชั้นเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา
สภาชั้นเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การพัฒนาครู : กรณีการแก้ปัญหาวิกฤต
ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน
(O-NET) มีแนวโน้มลดต่ำลง”

★★★

08/11/92

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาชั้นเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

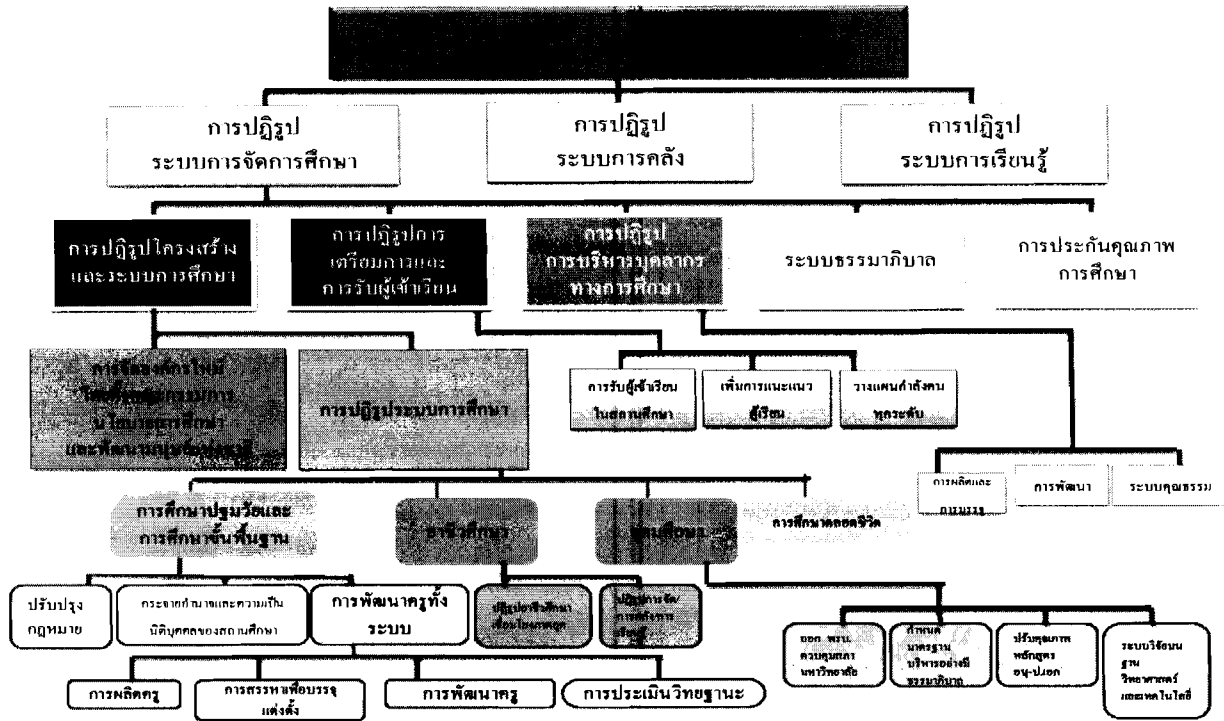
รายงานของคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการศึกษา

เรื่อง “การพัฒนาครู : กรณีการแก้ปัญหาวิกฤตผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้มลดต่ำลง”

ในขณะที่สังคมโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงมากขึ้นจนกลายเป็นวิกฤตทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความมั่นคง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการรวมกลุ่มของประเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างไร้พรมแดน ทำให้เกิดการนำเข้าของข้อมูลจากสังคมออนไลน์ทั้งจากทั่วโลกและภายในประเทศ หากนำมาใช้สร้างเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมก็จะทำให้เกิดคุณประโยชน์อนันต์ แต่หากนำมาเป็นช่องทางการสื่อสารความเชื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มเฉพาะตนก็สามารถสร้างโทษให้กับคนในชาติได้อย่างมหันต์เช่นกัน ดังนั้นการก้าวไปให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก และการประดับประดาให้ชนทุกหมู่เหล่าในชาติได้อยู่ร่วมกันอย่างสามัคคีเห็นประโยชน์ของชาติอยู่เหนือความขัดแย้งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในสภาวะการณ์ปัจจุบัน การดำรงตนให้อยู่รอดท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นต้องเร่งพัฒนาระบบการศึกษาของชาติและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้าง “พลเมืองที่เข้มแข็ง และสังคมที่มีคุณภาพ” ด้วยเหตุนี้การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นภารกิจจำเป็นและเร่งด่วนของประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นรากฐานของการพัฒนา ยังเป็นปัญหาในเรื่องคุณภาพการศึกษาของทั้งประเทศ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งก็คือประสิทธิภาพของการบริหารจัดการการศึกษาที่ถูกกำหนดไว้ในกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริงในประเด็นต่าง ๆ ระบบการพัฒนามหาวิทยาลัยไม่สอดคล้องกับผลลัพธ์ของผู้เรียน ระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา และสำคัญที่สุดคือการขาดระบบความรับผิดชอบต่อเป้าหมายทางการศึกษา

ดังนั้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งถือเป็นการพัฒนาทุนมนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันที่ก้าวเข้าสู่ยุคแห่ง “สังคมอุดมปัญญา” ครูจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้มีคุณลักษณะของครูแห่งศตวรรษที่ ๒๑ และมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความประพฤติดี รักษาจรรยาบรรณเกียรติแห่งวิชาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพวิชาชีพครูให้มีเกียรติในสังคม และธำรงรักษาซึ่งมาตรฐานแห่งวิชาชีพสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การเป็นประเทศผู้นำทางการศึกษาของภูมิภาคอาเซียนและสังคมโลก จากการที่สภาปฏิรูปแห่งชาติได้กำหนดเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ “การปฏิรูปการศึกษา” มีความเชื่อมโยงกับ “การปฏิรูปประเทศ” เพื่อ “สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม” ด้วยเจตนารมณ์เพื่อปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว คณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาจึงได้นำรายงานผลการพิจารณา เรื่องการปฏิรูปการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานมาวิเคราะห์ แนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระดับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อปฏิรูปการเปลี่ยนแปลงการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุตามเป้าหมายการจัดการศึกษา มีคุณภาพ และมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดในตนมีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไป และการดำรงชีวิตในอนาคต และเพื่อให้การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศ และของโลกต่อไป

ด้วยข้อจำกัดในการศึกษาวิเคราะห์ คณะกรรมการฯ จึงได้เริ่มทำการศึกษาเรื่องการปฏิรูประบบการจัดการศึกษา โดยมีความมุ่งหวังให้การบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคล่องตัวและเกิดประสิทธิภาพ ที่ได้กำหนดประเด็นปฏิรูปหลักไว้ ๓ ประเด็น ได้แก่ แก้ไขปรับปรุงกฎหมายการศึกษา กระจายอำนาจและความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา และการพัฒนาครูทั้งระบบ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนไทย ให้มีความรู้ มีคุณธรรม มีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถเป็นฐานหลักสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยโดยตรงในทุกมิติที่จะส่งผลถึงเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมถึงความสุขมวลรวมของพลเมืองไทยและพลโลกให้มีความสุขที่ยั่งยืนต่อไป โดยจะได้นำเสนอประเด็นที่สมควรปฏิรูปเป็นประเด็นเร่งด่วนคือการปฏิรูปการพัฒนาครู เป็นลำดับแรก

๑. แผนการปฏิรูป

- เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าประเด็นสมควรปฏิรูป คือ “การพัฒนาครู : กรณีการแก้ปัญหาวิกฤตผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้มลดต่ำลง”

นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาของไทยมาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเอง ซึ่งเป็นการนำหลักสูตรการเรียนการสอนอิงมาตรฐานมาใช้เป็นครั้งแรก ๆ การผลักดันของหน่วยงานรับผิดชอบในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลจริง (Implementation) ยังไม่สามารถสร้างความเข้าใจให้ครูผู้ปฏิบัติ ให้เห็นเป้าหมายปลายทางที่กำหนดไว้ในมาตรฐานและตัวชี้วัด รวมทั้งเทคนิควิธีและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามมาตรฐานได้ ครูส่วนใหญ่ยังจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบรรยาย กิจกรรมการเรียนการสอนจึงเป็นลักษณะ Passive Learning เป็นส่วนใหญ่ กิจกรรมที่ส่งเสริม Active Learning มีน้อยมาก ผลที่เกิดกับผู้เรียนจึงเป็นเพียงการจำหรือทำตามที่ครูบอกเป็นหลัก

ดังนั้นปัจจัยหลักในการปฏิรูปการจัดการศึกษาคือการปฏิรูปกระบวนการจัดการเรียนการสอนระดับห้องเรียนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งจะเกิดได้จากการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพ สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาคนในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิด และการเรียนรู้กระบวนการเรียน (Learning How to Learn)

การประเมินผลและทดสอบทางการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. หรือ NIETS (National Institute of Educational Testing Service) เป็นหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารจัดการ ดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา วิจัย พัฒนา และให้บริการทางการประเมินผลและทดสอบทางการศึกษา เพื่อเป็นหน่วยงานกลาง ที่ทำหน้าที่ออกข้อสอบ จัดสอบ วัดผลและประเมินผลระดับชาติออกมา แล้วนำมาเทียบเคียงกันเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานที่เรียกว่า O-NET (Ordinary National Educational Test) คือ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เป็นการสอบความรู้รวบยอดปลายช่วงชั้น ๖ ภาคเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทดสอบความรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ รวม ๕ กลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ O-NET จะจัดสอบเพียงครั้งเดียวโดย จัดสอบในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ต่อเนื่องกับเดือนมีนาคมของทุกปี ซึ่งเป็นการสอบประจำปีเพียงครั้งเดียว และนำผลการสอบไปใช้อย่างถาวร

จากการวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) พบว่า ปัญหาของระบบศึกษาไทยไม่ได้เกิดจากการขาดแคลนทรัพยากรอีกต่อไป แต่เป็นปัญหาเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือใช้ทรัพยากรมากแต่ผลสัมฤทธิ์ต่ำ ดังที่ข้อมูลชี้ว่าในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา ได้มีการทุ่มเทงบประมาณทางการศึกษาเพิ่มขึ้นกว่า ๓ เท่า แต่ในทางตรงกันข้ามผลคะแนนการทดสอบมาตรฐานของนักเรียนไทยทั้งในระดับประเทศ (O-NET) และระดับนานาชาติ (PISA, TIMSS) กลับมีแนวโน้มลดต่ำลงมาก ที่เห็นเด่นชัดคือวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในทุกช่วงชั้น โดยเฉพาะ ม.๖ ในวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ นักเรียนทั้งประเทศได้คะแนนเฉลี่ยต่ำมาก คือ ๒๑ - ๒๓ คะแนน (จากคะแนนเต็มร้อย) เท่านั้น คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับ ม.๓ ของ ๒ วิชานี้ (ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์) ได้ ๒๗ - ๒๙ คะแนน แม้แต่วิชาภาษาไทยในชั้น ม.๓ และวิชาสังคมในชั้น ม.๖ นักเรียนทั้งประเทศก็สอบได้คะแนนเฉลี่ยต่ำ คือมากกว่า ๓๐ คะแนนเล็กน้อย หรือการสอบ PISA ซึ่งสอบวัดความรู้ใน ๓ ด้านหลัก คือ ด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งจากการเปรียบเทียบประเทศที่ส่งเข้าทดสอบ ๖๕ ประเทศ ประเทศไทยจะได้อันดับที่ท้าย ๆ เสมอ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยทั้ง ๓ วิชา อยู่ในช่วง ๔๒๐ - ๔๓๐ ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประเทศองค์การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (โออีซีดี : OECD) อยู่ที่ ๕๐๐ คะแนน และประเทศชั้นนำของโลกอย่างสิงคโปร์ ฟินแลนด์ เกาหลี เยอรมัน อยู่ในช่วงคะแนน ๕๓๐ - ๕๔๐ ขึ้นไปทั้งสิ้น ที่น่าตระหนกที่สุดคือผลสัมฤทธิ์การอ่านของเด็กไทย จากการสอบวัดมาตรฐานดังกล่าวถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำมาก โดยข้อมูลของธนาคารโลก (World bank : ๒๕๕๘) ชี้ว่ามีเด็กไทยถึง ๑ ใน ๓ ที่ผลสัมฤทธิ์การอ่านอยู่ในระดับ ๑ จาก ๖ ระดับ ซึ่งหมายถึงอยู่ในระดับ Functionally Illiterate หรือไม่สามารถอ่านให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่ตนเองอ่านได้ ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ที่ยังไม่สามารถนำพาให้ผู้เรียน มีคะแนนผลการทดสอบมาตรฐานสูงขึ้นได้ตามที่สังคมคาดหวังและล้ำหลังในสังคมโลก

นอกจากนี้สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ยังชี้ให้เห็นว่าสภาพปัญหาสำคัญในปัจจุบัน คือหลักสูตรการฝึกอบรมครูไม่สอดคล้องกับปัญหาที่ครูและโรงเรียนเผชิญ การอบรมส่วนใหญ่เป็นการฟังบรรยายมากกว่าการฝึกปฏิบัติ รวมทั้งยังขาดระบบติดตามและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ไปใช้ จึงทำให้การอบรมสิ้นสุดเพียงขั้นตอนการสร้างและถ่ายทอดความรู้ แต่ไปไม่ถึงขั้นตอนการนำความรู้ไปปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติ และการทบทวนและแลกเปลี่ยนเพื่อแก้ไขปัญหากจากการปฏิบัติ อีกทั้งผลการประเมินคุณภาพครูและโรงเรียนไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพของการฝึกอบรมครู รวมทั้งการฝึกอบรมครูต้องให้ความสำคัญกับขั้นตอนการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง การฝึกปฏิบัติ และการทบทวนและแลกเปลี่ยน เพื่อแก้ไขปัญหากจากการปฏิบัติ รวมถึงการสร้างระบบพัฒนาครูใหม่ โดยให้ครูที่มีประสบการณ์และหรือวิทยฐานะสูงเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาครูใหม่ และการสนับสนุนให้เกิดระบบชุมชนเรียนรู้ทางวิชาการร่วมกัน (Professional Learning Community : PLC)

การพัฒนาครูต้องให้ความสำคัญและเชื่อว่า ครูเป็นผู้เรียนที่ต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองและได้รับการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานและพัฒนาตนเองทุกปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และต้องเข้ารับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ปีละ ๑๐๐ ชั่วโมง ครูบรรจุใหม่ต้องผ่านการอบรมตามโปรแกรมการอบรมเพื่อฝึกหัดการสอนการพัฒนาตนเองต้องอยู่ในการกำกับดูแลของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารและต้องผ่านการทดลองงาน ๑ ปี ครูเก่าอายุงาน ๑๐ ปีขึ้นไป ต้องเข้ารับการพัฒนา โดยมีองค์กรทำหน้าที่ด้านพัฒนาครูเป็นการเฉพาะ มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนา มีระบบพี่เลี้ยง/ครูต้นแบบ (Master Teachers) มีการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์และผู้เรียน เช่น การทำห้องเรียนให้เป็นห้องทำงานจำลอง การพัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ ทักษะการตั้งคำถาม รวมถึงทักษะการออกแบบการเรียนการสอนแบบ Active Learning ซึ่งหมายถึงกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีโอกาสลงมือทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว เช่น การให้ผู้เรียนได้อ่าน เขียน ได้ตอบ และวิเคราะห์ปัญหา ทักษะการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนแล้ว นำสิ่งที่สังเกตได้มาให้ข้อมูลแก่นักเรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงของนักเรียน ทักษะการเรียนรู้เป็นทีม ทักษะการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนแบบรู้จักจริง ทักษะการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้กำกับกับการเรียนรู้ของตนเองได้ นอกจากนี้ต้องมีระบบการนิเทศติดตามและพัฒนาการทำงานของครูในชั้นเรียน การเรียนรู้และพัฒนาจากเพื่อนครูและการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีการพัฒนาการเรียนการสอนของครูโดยเน้นการสอนของครูให้น้อยลงและให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนำมาปฏิบัติด้วยตนเองมากขึ้น

- ปัญหา

ประเด็นปัญหาที่คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาตระหนักถึงการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจากผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้มลดต่ำลงมากในระดับวิกฤต จากผลการศึกษาวิเคราะห์ของคณะกรรมการ พบว่าปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียนที่สะท้อนจากผลคะแนนการทดสอบมาตรฐานสามารถประมวลได้ ดังนี้

๑. ระบบการผลิตและพัฒนาครู ยังไม่สามารถสร้างให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาครูในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เน้นพัฒนาทักษะการคิด และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

๒. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่เข้มข้นเพียงพอ ที่จะบ่มเพาะให้นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทความต้องการของท้องถิ่น

๓. การพัฒนาครู เน้นการอบรมพัฒนาครูของโครงการต่าง ๆ เป็นการนำครูออกมาจากห้องเรียนมารับฟังการบรรยายแนวทางมากกว่าการฝึกปฏิบัติ ขาดการส่งเสริมติดตามให้เกิดการปฏิบัติจริง

๔. มาตรฐานวิชาชีพครู ยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เน้นสมรรถนะการเรียนการสอน

๕. ปัจจุบันมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และวิสัยทัศน์การพัฒนาคนในศตวรรษที่ ๒๑ แต่เน้นเนื้อหามากเกินไป

๖. ปัญหาสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้

๖.๑ ผู้สอน ไม่เข้าใจหลักสูตรอิงมาตรฐาน

๖.๒ ผู้สอนไม่เข้าใจเรื่องกระบวนการ

๖.๓ ผู้สอนไม่เข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

๖.๔ ผู้สอนไม่เข้าใจเรื่องการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๗. การแก้ปัญหาในสังคมผ่านหลักสูตร เน้นเพิ่ม - เปลี่ยนเนื้อหามากกว่า พัฒนาการกระบวนการเรียนการสอนเป็นการเพิ่มงานให้กับโรงเรียนมากขึ้น

๘. มีการศึกษาวิจัยหลักสูตรอิงมาตรฐานในขณะที่ผู้ปฏิบัติยังไม่เข้าใจมาตรฐาน

๙. หน่วยงานที่ผลิตสื่อ ตำราเรียน ขาดผลผลิตที่ได้คุณภาพต่อผู้เรียน

๑๐. ขาดการผลักดันในระดับนโยบาย โดยการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลจริง (Implement How to) ยังทำได้ไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะกระบวนการจัดการเรียนการสอนระดับห้องเรียน

๒. วิธีการปฏิรูป

- วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป และแนวทางแก้ไข

ผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้กล่าวในเอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง “การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน” เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗ ว่า สทศ. มีความมุ่งหวังว่าจะได้มีการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงแนวทางในการนำผลสอบ O-NET ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นตามนโยบายที่ต้นสังกัดกำหนดแบบครุมีอาชีพ (นำผลการทดสอบไปวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้) อย่างยั่งยืนและแบบงานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research) ส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ดีขึ้น

ดังนั้นจากการประมวลสภาพของปัญหาที่ได้ทำการศึกษา คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าการแก้ไขปัญหานั้นจะมีผลต่อคะแนนการทดสอบมาตรฐาน (O-NET) โดยตรงและมีความคาดหวังว่าจะมีผลทำให้คะแนนการทดสอบมีมาตรฐานมีค่าสูงขึ้นมีแนวทาง ดังนี้

๑. ครูผู้สอนในสังกัดมีจำนวนมากและปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีบริบทต่างกัน ที่ผ่านมามีหลักสูตรการพัฒนาครูเน้นนำเสนอแนวคิดหลักการกลาง ๆ ที่ให้ครูแต่ละคนนำไปปรับใช้เอง รวมทั้งขาดการติดตามผลการนำแนวคิดที่ไปใช้ในการปฏิบัติจริงของครู เมื่อพบปัญหาที่ไม่สามารถมีช่องทางสื่อสารทำความเข้าใจในปัญหาการปฏิบัติได้

การอบรมแนวใหม่ จึงควรกระตุ้นให้ครูนำไปใช้จริงและมีกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ปัญหา ด้วยการร่วมกลุ่มกัน มีผู้คอยอำนวยความสะดวกให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการประชุมกลุ่มย่อยในโรงเรียน ตามหลักการของชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning

Community: PLC) หรือผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะมีผู้คอยดูแลเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ในชุมชน

๒. การอบรมที่ผ่านมาใช้วิธีการการถ่ายทอดแบบบรรยายไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง ครูจึงขาดความเข้าใจ และทักษะในการนำหลักสูตรอิงมาตรฐานไปใช้จริงในการออกแบบการเรียนรู้ไปให้ถึงเป้าหมายตามมาตรฐาน และตัวชี้วัด ที่เน้นทั้งเนื้อหา ความสามารถ คุณลักษณะ และกระบวนการให้เกิดกับผู้เรียน ประกอบกับเนื้อหาสาระในหลักสูตร มีมากและซ้ำซ้อนกัน ครูจึงเลือกที่จะสอนเน้นบรรยายอธิบายเนื้อหาให้ครบถ้วน มากกว่าที่จะส่งผ่านเนื้อหาที่จำเป็นผ่านกระบวนการเรียนรู้

การอบรมพัฒนาครูที่ได้ผล จำเป็นต้องเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ครูมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ เสียก่อน โดยเฉพาะการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อนำหลักสูตรอิงมาตรฐานที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปใช้จริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้แบบใหม่ที่จะใช้งานในโลกศตวรรษที่ ๒๑ ได้ดี

๓. การสอนแบบเน้นการจดจำข้อมูลแบบยุคก่อนมีความจำเป็นลดลง เพราะยุคนี้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้จากสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Google และเว็บไซต์สืบค้นข้อมูลอื่น ๆ ได้ไม่ยาก

เรื่องที่สำคัญคือการสอนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ มีกระบวนการเรียนการสอนว่าจะค้นคว้าหาความรู้ที่เกี่ยวข้องน่าเชื่อถือได้อย่างไร คัดเลือก วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจสามารถอธิบาย ถ่ายโอนไปใช้งานได้ เป้าหมายของการเรียนรู้ในศตวรรษนี้ นอกจากจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ในโลกสมัยใหม่แล้ว ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้กระบวนการหรือวิธีการเรียน เพื่อเข้าใจปัญหาต่าง ๆ คิดแก้ปัญหาและมีส่วนร่วมสร้างสังคมให้ดีขึ้นด้วยซึ่งการจะเปลี่ยนแปลงให้ครูให้มีคุณสมบัติแบบใหม่ตามที่รายงานกล่าวถึง จึงจำเป็นต้องพัฒนาครูที่เคยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเดิมหรือ Passive Learning ให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้ โดยผ่านประสบการณ์การเรียนรู้แบบใหม่เป็นกระบวนการเรียนรู้ให้รู้จักวิธีเรียนในลักษณะของ Active Learning

- แนวทางแก้ไข

การดำเนินงาน

๑. สร้างความเข้าใจและฝึกทักษะการนำไปใช้ ในเรื่องการเรียนรู้หลักสูตรอิงมาตรฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาทักษะจำเป็นสำหรับผู้เรียนใน ศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาทักษะการคิด และการเรียนรู้กระบวนการเรียน (Learning How to Learn)

- ระดมสรรพกำลังสร้างความเข้าใจ การนำหลักสูตรไปใช้ให้ถึงระดับห้องเรียน
- พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอน
- พัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับครู สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ (Professional Learning Community : PLC) สร้างเวทีพูนพลังครู (ถอดบทเรียนจัดการความรู้ จัดเวทีนำเสนอผลงานครูสอนดี ยกย่องให้กำลังใจ)

๒. เพื่อให้การพัฒนาครูแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีผลสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพวิชาชีพครู ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและการศึกษาของชาติ จึงมีแนวทางในการดำเนินการโดยกำหนดแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การปฏิรูปการพัฒนาครูดังนี้

๒.๑. เป้าหมายเชิงปริมาณ วางระบบและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครู

๒.๑.๑ เป้าหมายเร่งด่วน (เน้นโอกาสความสำเร็จสูง) ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด อนุบาลระดับเขตพื้นที่ และอำเภอ , กลุ่มโรงเรียนที่สามารถรวมตัวกันเพื่อการพัฒนาได้โดยง่าย

เช่น กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ , กลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษก และกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการความร่วมมือ หรือ พิจารณาจากเขตพื้นที่ (สพป.,สพม.) ที่มีความพร้อมพัฒนาทั้งเขต

๒.๑.๒ พัฒนาครูทุกคน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง อย่างน้อยปีละ ๖๐ - ๙๐ ชั่วโมง

๒.๑.๓ ครูบรรจุใหม่ ครูจ้างสอน ต้องผ่านการอบรมไม่น้อยกว่า ๑ ภาคเรียน

๒.๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๒.๒.๑ มีเครือข่ายการเรียนรู้ในการพัฒนาครู ให้สอดคล้องกับบริบทในการปฏิบัติงานจริง เน้นพัฒนาคนไปพร้อมกับการพัฒนางาน (On the Job Training) [พัฒนาครูไปพร้อมกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับการพัฒนางานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะรวมทั้งสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ อย่างมืออาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ให้ครูสามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ

๒.๒.๒ มีระบบระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนเครือข่ายการพัฒนาครู

๓. โครงการสำคัญ (Flagship Project) พร้อมรายละเอียดกิจกรรมขั้นตอนการดำเนินงาน และ ผู้รับผิดชอบที่คณะกรรมการฯ ได้ประมวลผลการปฏิรูปเพื่อนำเสนอเป็นโครงการสำคัญ (Flagship Project) พร้อมรายละเอียดกิจกรรมขั้นตอนการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบ ดังนี้

โครงการ	กิจกรรม/ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ
๑. โครงการพัฒนาครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑ ผ่านการปฏิบัติจริง (On the Job Training)	๑.๑ จัดทำหลักสูตร ๑.๒ ผลิตชุดฝึกอบรม ๑.๓ อบรมวิทยากร/ครูแกนนำ (The Trainer) ๑.๔ อบรมครู ด้วยชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง ๑.๕ ครูนำไปใช้จริงในห้องเรียน ๑.๖ นำผลการใช้ชิ้นงานมา นำเสนอแลกเปลี่ยนรู้ ในเครือข่าย (PLC)	สพฐ.เป็นแกนหลัก ร่วมกับมหาวิทยาลัย สถาบัน องค์การ ในระดับพื้นที่ภูมิภาค
๒. โครงการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	๒.๑ จัดทำ Mapping บุคลากร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ๒.๒ จัดหาสมาชิก และแกนนำ ๒.๓ สนับสนุนงบประมาณ-วิทยากรในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๔ สรุปผลการดำเนินงาน	สพป. / สพม.
๓. โครงการเครือข่ายออนไลน์ เพื่อการพัฒนาครู	๓.๑ จัดทำระบบรองรับการสื่อสารออนไลน์	สป.ศธ.

โครงการ	กิจกรรม/ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ
	๓.๒ คัดสรรทีมงาน ๓.๓ จัดทำ Content ๓.๔ เปิดช่องทางสื่อสาร ๓.๕ จัดห้องสนทนา ๓.๖ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	

๔. กิจกรรมพัฒนาครู

เป็นการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อรองรับโครงการสำคัญที่กำหนดไว้ ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ ศึกษา รวบรวม สรรหา คัดเลือก นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และรูปแบบการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน ในศตวรรษที่ ๒๑

กิจกรรมที่ ๒ จัดทำชุดฝึกอบรมสำหรับผู้นำการเปลี่ยนแปลง (The Trainer) เน้นหลักสูตรการเป็นวิทยากรกระบวนการ (Facilitator)

กิจกรรมที่ ๓ จัดทำชุดฝึกอบรมที่เน้นกระบวนการ และแนวคิดใหม่สู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน

กิจกรรมที่ ๔ จัดอบรมวิทยากรผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการอบรมพัฒนาครู

กิจกรรมที่ ๕ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน เขตพื้นที่ และจังหวัด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดการความรู้ ในลักษณะชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

กิจกรรมที่ ๖ วางระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์สนับสนุนการพัฒนาครู แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ จากทั่วโลก โดยทีมงานคุณภาพย่อความรู้มาสู่บริบทการศึกษาไทย และหรือเชื่อมโยงพันธมิตรด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ไว้ด้วยกัน

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๓.๑ ระยะที่ ๑ (ภายใน ๖ เดือน)

เพื่อให้การพัฒนาครูมีผลในทันทีภายในระยะเวลา ๖ เดือนเห็นควรสร้างความเข้าใจเรื่อง การเรียนการสอนหลักสูตรอิงมาตรฐาน ดังนี้

๑. ระดมสรรพกำลังสร้างความเข้าใจ การนำหลักสูตรไปใช้ให้ถึงระดับห้องเรียน

๒. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอน

๓. พัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับครู สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ (Professional Learning Community : PLC) สร้างเวทีพูนพลังครู (ถอดบทเรียน จัดการความรู้ จัดเวทีนำเสนอผลงานครูสอนดี ยกย่องให้กำลังใจ)

๓.๒ ระยะที่ ๒ (ภายใน ๑๒ เดือน)

การนำสู่การปฏิบัติ (Implementation) ในทุกขั้นตอน ต้องยึดมั่นหลักการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางเดียวกัน สอดคล้องกับแนวคิดการปฏิรูปด้วยการลงมือทำ ปฏิบัติจริง แลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ มากกว่าการถ่ายทอดด้วยการบรรยายอย่างเดียว

นอกจากนี้เพื่อให้การพัฒนาครูมีผลในทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเห็นควรพัฒนาครูให้มีผล สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและการศึกษาของชาติและมีแนวทาง ในการดำเนินการที่ต่อเนื่องจากกำหนดเวลาการปฏิรูปทันที ดังนี้

๑. เสนอจัดตั้งศูนย์พัฒนาครูประจำจังหวัด จังหวัดละ ๑ ศูนย์
๒. กำหนดหลักสูตรการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ
๓. พัฒนาครูในสถานที่ปฏิบัติงานจริง (Workplace Learning) ด้วยกระบวนการพัฒนาครู ที่เน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยระบบ Active Learning ให้เป็นจริงอย่างต่อเนื่อง
 - ๓.๑ การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน หรือตัวชี้วัด
 - ๓.๑.๑) สร้างความเข้าใจมาตรฐาน หรือตัวชี้วัดหลักสูตรตามกลุ่มสาระ
 - ๓.๑.๒) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัด เช่น Backward Design เป็นต้น
 - ๓.๑.๓) สร้างเครื่องมือ ประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้
 - ๓.๑.๔) เสนอแนะแนวทาง หรือปรับปรุงเพื่อพัฒนา
 - ๓.๒ พัฒนาครูตามแผนพัฒนาตนเอง (Individual Development : ID Plan)
๔. การประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู
๕. กำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยประสานความร่วมมือกับ วัด สถานปฏิบัติธรรม ตามความเหมาะสม
๖. พัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับครู เพื่อให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาตนเองได้อย่างหลากหลาย
๗. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับบริบทในการปฏิบัติงานจริง เน้น การพัฒนาคนไปพร้อมกับการพัฒนางาน (On the Job Training) [พัฒนาครูไปพร้อมกับการพัฒนา การจัดการเรียนรู้] ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับการพัฒนางานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ รวมทั้งสร้างชุมชนแห่ง การเรียนรู้อย่างมืออาชีพ (Professional Learning Community : PLC) สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ อย่างมืออาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน เขตพื้นที่และ จังหวัด สร้างเวที พูนพลังครู (ถอดบทเรียนจัดการความรู้ จัดเวทีนำเสนอผลงานครูสอนดี ยกย่องให้ กำลังใจ)
๘. พัฒนาระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลให้สนับสนุนเครือข่ายการพัฒนาครู

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

๖. ข้อเสนอแนะ

แก้ไขระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และหลักเกณฑ์ วิธีการที่เกี่ยวข้องตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๗. ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
- ไม่มี -

คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานเรื่อง “การพัฒนาครู : กรณีการแก้ปัญหาวิกฤตผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้มลดต่ำลง” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ ต่อไป

(นายวินัย ดะห์ลัน)

เลขานุการกรรมการ

รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

เรื่อง “การพัฒนาครู : กรณีการแก้ปัญหาวิกฤตผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้มลดต่ำลง”

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
“การพัฒนาครู : กรณีการแก้ปัญหาวิกฤตผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้มลดต่ำลง”	การพัฒนาครูต้องให้ความสำคัญและเชื่อว่า ครูเป็นผู้เรียนที่ต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองและได้รับการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานและพัฒนาดตนเองทุกปี	การดำเนินงานทันที (Quick Win) ๑. สร้างความเข้าใจและฝึกทักษะการนำไปใช้ ในเรื่องการเรียนรู้การสอนหลักสูตรอิงมาตรฐาน ๒. กำหนดคุณภาพผู้เรียน ครู และผู้บริหาร ๓. กระจายอำนาจเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเลือกใช้สื่อ – เครื่องมือ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนรู้	ระยะที่ ๑ (ภายใน ๖ เดือน) ๑. ระดมสรรพกำลังสร้างความเข้าใจ การนำหลักสูตรไปใช้ให้ถึงระดับห้องเรียน ๒. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ๓. พัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับครู	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑.สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	แก้ไขระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และหลักเกณฑ์วิธีการที่เกี่ยวข้องตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด	

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
	ต้องมีระบบการนิเทศติดตามและพัฒนาการทำงานของครูในชั้นเรียน การเรียนรู้และพัฒนาจากเพื่อนครูและการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีการพัฒนาการเรียนการสอนของครูโดยเน้นการสอนของครูให้น้อยลงและให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ	๔. วางระบบการรายงานผลต่อสาธารณชน การดำเนินงานแบบต่อเนื่อง ๑. เป้าหมายเชิงปริมาณ วางระบบและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครู ๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพ ๓. กิจกรรมพัฒนาครู ๔. โครงการสำคัญ (Flagship Project) พร้อมรายละเอียดกิจกรรมขั้นตอนการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบ	ระยะที่ ๒ (ภายใน ๑๒ เดือน) ๑. เสนอจัดตั้งศูนย์พัฒนาครูประจำจังหวัด จังหวัดละ ๑ ศูนย์ ๒. กำหนดหลักสูตรการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ ๓. พัฒนาครูในสถานที่ปฏิบัติงานจริง ๔. การประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู				

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พ.ร.บ.
	นำมาปฏิบัติด้วยตนเองมากขึ้น		๕. กำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ๖. กำหนดคุณภาพผู้เรียนครู และผู้บริหาร ๗. พัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับครู ๘. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในการพัฒนาครูให้สอดคล้องในการปฏิบัติงานจริง ๙. สร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการพัฒนาครู ๑๐. พัฒนาระบบการนิเทศ				